ODRICANJE EHLUS - SUNNETA VEL DŽEMATA OD NOVOTARIJA I SLJEDBENIKA NOVOTARIJA

Dr. Ahmed Abdul-Kerim Nedžib

Treće poglavlje iz knjige:

SVJETLOST SUNNETA I TAMA BIDATA

Prevod: Emir Demir

Šerijatska recenzija prevoda:

Hafiz mr. Muhammed Fadil Porča

Izdavač: Mektebetu El Guraba

e-mail: ehlisu@yahoo.co.uk

Sarajevo, Juni 2005 godine.

ODRICANJE EHLUS - SUNNETA VEL DŽEMATA OD NOVOTARIJA I SLJEDBENIKA NOVOTARIJA

Hvala Allahu Gospodaru svjetova, neka je salavat i selam na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, njegovu porodicu i sve ashabe.

Prijateljstvo i odricanje predstavljaju jedno od temeljnih pravila i oslonaca u Islamu. Čovjekov Islam neće biti ispravan sve dok ne bude prijateljevao u ime Allaha, i dok ne bude izražavao neprijateljstvo u ime Allaha, dok ne bude prijatelj sljedbenicima Istine, a neprijatelj sljedbenicima neistine, bez osvrta na sve prepreke na tom putu.

„Ehlus-sunnet vel-džemat su prijateljstvo i odricanje postavili kao veliko pravilo i ono je vezano za uvjerenje (akidu). Pojam ovog časnog pravila kod njih predstavlja ljubav i mržnju u ime Allaha. Oni prijateljuju sa štićenicima Milostivog, a neprijetelji su prema štićenicima šejtanovim, a sve to shodno postojećem dobru i zlu, i u skladu s pravilima. Jedan od prvih rezultata kojeg iziskuje ovo pravilo i za koje će, onaj koji ga izvršava biti nagrađen, a onaj koji ga ostavlja biti kažnjen, je odricanje od sljedebnika novotarija i zabluda.“ (Hidžr el mubtedi'i, El šejh Bekr Ebu Zejd, 18,19)

Prijateljevanje iziskuje ljubav u ime Allaha, a odricanje mržnju u ime Allaha. Šejhul-islam **Muhammed ibn Abdul-Vehhab**, Allah mu se smilovao, kaže: „Pod riječima: “Nema drugog boga osim Allaha“, misli se na njihovu spoznaju srcem, ljubav prema ovim riječima i ljubav prema onima koji zastupaju ove riječi, te mržnja prema onima koji im se protive i koji izražavaju neprijateljstvo.“
(Tefsir kelimetu tevhid, Muhammed ibn Abdulvehhab, 363/1)

Suština ljubavi u ime Allaha, je da se ta ljubav ne povećava dobročinstvom niti da se umanjuje zapostavljanjem.
(Fethul bari, Hafiz Ibn Hadžer, 62/1)

Suština odricanja i mržnje u ime Allaha je: „Da se ne povećava zapostavljanjem, niti da se smanjuje dobročinstvom.“

Doktor **Ibrahim Er-Ruhajli** kaže: „Potvrdili smo da se pod ljubavlju u ime Allaha treba misliti na Allahovo lice (zadovoljstvo). Tako određenu osobu treba voliti samo u ime Allaha i ta ljubav ne

treba da se povećava dobročinstvom voljenoga od strane onoga koji ga voli, niti da se umanjuje njegovim zapostavljanjem. Također, pod mržnjom treba da se misli na Allahovo zadovoljstvo, tj., da bude samo radi Allaha, a ne iz nekog drugog razloga. Treba mrziti osobu zbog njenog nevjerstva, novotarstva ili griješenja. Ovo su razlozi mržnje u ime Allaha."

(Mevqaf Ehlu sunne min ehlul ehva vel bida, Ibrahim Ruhajli, 462)

Ovo veliko pravilo potvrđeno je i utemeljeno kod učenjaka argumentima iz Knjige, Sunneta i ostalih predaja, pa čak i konsenzusom.

U Allahovoj Knjizi stoji: ***„ Ne treba da ljudi koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju, budu u ljubavi sa onima koji se Allahu i Poslaniku Njegovu suprostavljaju, makar im oni bili, očevi njihovi, ili sinovi njihovi, ili braća njihova, ili rođaci njihovi."***

(El-Mudžadele, 22)

Šejh **Muhammed ibn Abdul-Vehhab**, Allah mu se smilovao, kaže: „Ko se pokorava Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i ispoljava jednoću Allahu, nije mu dozvoljeno da bude prijatelj sa onima koji se bore protiv Allaha i Njegovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, makar se radilo o najbližem rodu, makar bili i njihovi očevi, djeca, braća i porodica." (Selasetul usul, Muhammed ibn Abdulvehhab, 183/1)

Ajet ukazuje na prekid veza ljubavi između onoga ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan i onoga koji se bori protiv Allaha i Njegovog Poslanika, sallahu alejhi ve sellem, makar bili najbliži rod.

Također, ovaj časni ajet primjenjuje se i na sljedbenike novotarija i zabluda i iziskuje mržnju, neprijateljstvo i neumilan (nemilosrdan) odnos prema njima. Novotarstvo predstavlja protivljenje Allahu i Njegovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Svaka novotarija je oprečna Šerijatu.

Tako je **Es-Sujuti**, Allah mu se smilovao, u definiciji novotarije rekao: „Novotarija predstavlja čin koji se kosi sa Šerijatom, ili iziskuje da se njome nešto doda ili oduzme." (El emru bi ittibai, Es Sujuti, 24)

Ovo je značenje spomenutog suprostavljanja u časnom ajetu. Ispravni prethodnici (selefu salih) su iz ovog ajeta shvatili ono što smo i mi shvatili.

Imam El-Kurtubi, Allah mu se smilovao, u svome Tefsiru kaže: „Malik, Allah mu se smilovao, je ovim ajetom argumentirao neprijateljstvo prema kaderijama i izbjegavanje druženja sa njima. Ešheb od Malika prenosi: „Nemoj se družiti sa kaderijama i budi im neprijatelj u ime Allaha, jer Uzvišeni kaže: „ ***Ne treba da ljudi koji u Allaha i u onaj svijet vjeruju, budu u ljubavi sa onima koji se Allahu i Poslaniku Njegovu suprostavljaju, makar im oni bili, očevi njihovi, ili sinovi njihovi, ili braća njihova, ili rođaci njihovi.“**“

(El džamiul ahkam el Kur'an, El Kurtubi, 308/17)

U Sunnetu se navodi više hadisa koji ukazuju da ovaj pravovjerni Šerijat zahtijeva prijateljstvo u ime Allaha, te neprijateljstvo i odricanje od novotara i sljedbenicika zablude. Od Enesa se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ***„Ko bude imao tri osobine, osjetit će slast imana: Da mu Allah i Njegov Poslanik,*** *sallallahu alejhi ve sellem,* ***budu draži od svega ostalog, da zavoli čovjeka samo u ime Allaha, i da zamrzi da se vrati u nevjerstvo kao što mrzi da bude bačen u Vatru.“***

(Buhari, Kitabu iman; Muslim, Kitabu iman; Ahmed, Tirmizi; Ibn Madže)

Kada je potvrđena obaveznost ljubavi u ime Allaha i radi Allaha, nužno se tada saznaje opasnost ljubavi i prijateljstva sa novotarima, jer je to ljubav u ime nečega drugoga mimo Allaha, Tebareke ve Te'ala.

Pametan čovjek neće reći da je ljubav prema novotaru, uz svo njegovo suprostavljanje i borbu protiv Šerijata, ljubav radi Uzvišenog Allaha.

Od Mu'aza ibn Enesa el-Džuhenija prenosi se da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: ***„Ko bude davao radi Allaha, uskraćivao radi Allaha, volio radi Allaha, mrzio radi Allaha i ženio radi Allaha, njegov iman je upotpunjen.“***

(Tirmizi, 521;Hakim, 164/2; Ebu Davud, 4681; Albani Sahih fi Silsile)

Pošto se iman neće upotpuniti sve dok se ne bude mrzilo u ime Allaha, dužnost čovjeka je da mrzi nevjernike, novotare i grješnike u ime Allaha. Nevjerstvo, novotarstvo i nepokornost razlog su mržnje u ime Allaha, kao što je prethodno rečeno.

U svjetlu onoga na što ukazuju tekstovi Kur'ana i Sunneta, učenjaci sljedbenici Sunneta, primijenili su pravilo prijateljstva i odricanja na sljedebnike novotarija i strasti.

Imam Et-Tahavi, Allah mu se smilovao, kaže: „Molimo Allaha da nas učvrsti u vjerovanju, da nam njime zapečati naša djela i sačuva nas od različitih strasti, razjedinjenih mišljenja, loših pravaca, onih koji su se suprostavili Sunnetu i Džematu muslimana, a vezali se za zabludu. Mi ih se odričemo, oni su za nas zalutali i prezreni su."

(Šerh aqidetu Tahavijje, Ibn Ebi el Izz el Hanefi, 520)

Imam El-Begavi, Allah mu se smilovao, kaže: „Ashabi, tabi'ini, njihovi sljedbenici i učenjaci Sunneta neprestano su bili u saglasnosti u pogledu neprijateljstva i izbjegavanja sljedbenika novotarija."

(Šerhu Sunne, El Begavi, 227/1)

Imam Eš-Šatibi kaže: „Spašena grupa su sljedbenici Sunneta kojima je naređeno da budu neprijatelji prema sljedbenicima novotarija, da ih progone i da kažnjavaju one koji im se priključe u njihovom pravcu. Nama je naređeno da im budemo neprijatelji, a njima je naređeno da nam budu prijatelji i da se povrate u Džemat."

(El Itisam, Imam Šatibi, 120/1)

Imam Ebu Osman Ismail Es Sabuni, Allah mu se smilovao, prenosi priču o sljedbenicima Sunneta: „Oni mrze sljedbenike novotarija koji su unijeli u Vjeru ono što nije od nje. Ne vole ih niti se sa njima druže." (Aqidetu selef ashabul hadis, Imam Sabuni, 118)

Opisao ih je: „Međusobno se vole radi vjere i mrze se radi vjere. Čuvaju se rasprave o temeljima vjere i razmirica u vjeri. Izbjegavaju sljedbenike novotarija i zabluda. Bore se protiv novotara i sljedbenika ružnih i sramotnih strasti." (Aqidetu selef ashabul hadis, Imam Sabuni, 117)

Značenje odricanja od sljedbenika strasti ostvarilo se kod naših ispravnih prethodnika (selefu saliha), pa su se udaljili od njih i javno ih se odrekli. Među ljudima su javno obznanili da ih preziru i mrze.

Od Ibn Abbasa, radiAllahu anhu, prenosi se da je rekao: „Nema mi na zemlji mržih ljudi od kaderija koji mi dođu pa se sa mnom parniče o kaderu. To je samo zato što oni ne znaju Allahovo određenje i da Allah, Azze ve Dželle, neće biti pitan za ono što čini, a oni će biti pitani."

. (El Adžurri, Eš Šeria, 213)

Od Ibn Omera, radijAllahu anhu, prenosi se da je rekao o kaderijama: „Obavijesti ih da se ja njih odričem i da su oni od mene čisti."

(Šerhu Sunne, El Begavi, 227/1; El Adžurri, Eš Šeria, 205; Lalikai, 588/2)

El-Fudajl ibn Ijad kaže: „Duše su sjedinjene vojske. One koje se upoznaju, spoje se. One koje se ne poznaju, raziđu se. **Nije moguće da se sljedbenik Sunneta druži sa sljedbenikom novotarije, osim iz licemjerja.“** (El Ibane,456/2; Lalikai)

Također, rekao je: **„Ko zavoli novotara Allah će mu njegovo djelo upropastiti i izvaditi svjetlo islama iz njegovog srca.“** (El ibane, Ibn Batta, 440;Lalikai, 263; Šerhu Sunne, Berbehari, 138; Ebi Neim, 103/8)

Govorio bi: „Volio bih da između mene i novotara bude pregrada od željeza. Da jedem sa židovom i kršćaninom draže mi je nego da jedem sa novotarom.“
(Šerh usulu itiqad ehli sunne vel džemat, Imam Lalikai, 638/2)

Od **Evsa ibn Abdullaha Er-Reb'ija** prenosi se da je govorio: „Da sa mnom u kući budu majmuni i svinje draže mi je nego da sa mnom bude čovjek sljedbenik strasti.“
(Šerh itiqad, Lalikai, 131/1; El ibane, Ibn Batta, 467/2)

Abdullah ibn Avn kaže: „Nije bilo mržih ljudi Muhammedu ibn Sirinu, od onih koji su uveli o kaderu ono što su uveli.“
(El Adžurri, Eš Šeria, 219)

Ejjub Es-Sihtijani pozvan je da okupa mrtvaca. Krenuo je sa ljudima i otkrio lice mrtvaca, pa ga je prepoznao. Rekao je: **„Priđite ovom vašem prijatelju. Ja ga neću gasuliti. Vidio sam ga kako zajedno hoda sa novotarima.“** (El Ibane Kubra, Ibn Batta, 467/2)

Odricanje od sljedbenika strasti i novotarija nije samo ograničeno na srčano uvjerenje ili govor jezikom, nego je to životni pravac koji ima svoja znamenja i znakove.

Od znakova odricanja od ljudi novotara, je i suprostavljanje njima. Čovjek neće uistinu odreći ih se sve dok se ne bude odricao njihovoga puta ili pravca.

Najveće suprostavljanje novotarijama je pridržavanje za Sunnet, kojeg su oni odbacili i ostavili ga iza svojih leđa.

Učenjak **El-Berbehari** kaže: „Ko spozna ono što su ostavili novotari od Sunneta i čemu su se suprostavili, pa ga se pridržava, on je sljedbenik Sunneta i sljedbenik Džemata. Ima pravo da bude slijeđen,

pomognut i čuvan. Od onih je o kojima je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, dao posebnu oporuku." (Šerhu Sunne, El Berbehari, 107)

Suprostavljanje ispravnih prethodnika (selefu saliha), novotarima bilo je i u onim stvarima za koje inače nema smetnje, bojeći se za one stvari kojima bi to moglo naštetiti (preventiva). Čuvali su se djela, pa makar u njima ne bilo smetnje, bojeći se da ih ne snađe ono u čemu ima smetnje. (El Emru bi itibai, Es Sujuti, 25)

Ebu Ejjub El-Ensari kaže: „Prinosili smo kurbane za naše žene i porodice, pa kada su se ljudi počeli u tome nadmetati, ostavili smo to." Pogledaj, , kako su ostavili kurban za žene i porodice, što je najmanje Sunnet, kada su ljudi uveli natjecanje u tome. Imam Tartuši,kaže: „Ashabi su iz opreza prvi ostavljali Sunnet, kako ljudi određeni propis ne bi protumačili u pogrešnom smislu."
(El Havadisu vel bida, Et Tartuši, 25)

Od znakova odricanja od novotara jeste da se umanjuje njihova vrijednost, da se potcjenjuju, omalovažavaju i otkrivaju njihove mahane. Potrebno je pojasniti ono zbog čega će ih se ljudi čuvati i ne pokazivati im poštovanje, kako obični ljudi ne bi bili zavarani njima i stavljali ih na poziciju koje oni nisu dostojni.

Zato su Imami, iz reda ispravnih prethodnika (selefu saliha), omalovažavali i potcjenjivali novotare. **Imam Es-Sabuni** priča: „Da su se sljedbenici Sunneta usaglasili oko mišljenja o ponižavanju, udaljavanju i potcjenjivanju sljedbenika novotarija. To podrazumijeva i udaljavanje od njihovog druženja i rasprave s njima, te približavanje Allahu, Azze ve Dželle, mržnjom i izbjegavanjem."
(Aqidetu selef ashabul hadis, Sabuni, 130)

Ko spozna potcjenjivanje novotara, njihovo nepoštivanje i veličinu onoga što proiziskuje, ubrojat će to u obavezne stvari.

Imam Eš-Šatibi, Allah mu se smilovao, o respektu prema novotaru i odlasku k njemu, kaže: „Odlazak kod novotara, njegovo poštivanje i respektovanje zbog njegove novotarije... **Znamo da Šerijat naređuje kuđenje, ponižavanje i omalovažavanje novotara, kao i ono što je veće od toga, udaranje i ubistvo.** Poštivanje novotara predstavlja udaljavanje od djela naređenog propisima islama i prilazak onome što mu je suprotno i s čime se kosi. Islam se ruši ostavljanjem djelovanja po njemu i vjerovanjem

u ono što mu je suprotno. Poštivanje novotara povlači dvije moguće štete koje uzrokuju rušenje islama:

Prva: Skretanje pažnje običnih ljudi i neznalica ka tom poštivanju. Oni su uvjereni da je novotar najbolji čovjek i da je ono na čemu je on bolje od onoga na čemu su drugi. To je uzrok slijeđenja novotarije, a sljedbenici Sunneta će ostati po strani.

Druga: Ako bude bio poštivan zbog svoje novotarije, to će mu biti podstrek da unosi novotarije u svemu i u svakoj situaciji. Novotarija će zaživjeti, a Sunneti zamrijeti. To je rušenje islama.“

(El Itisam, Imam Eš Šatibi, 114/1)

Zato je **Ibrahim ibn Mejsere** rekao: **„Ko bude poštivao novotara pomogao je rušenje islama.“**

(Šerh usulu, Lalikai,273; El Emru bi ittibai, Es Sujuti, 18; El Baas, Imam Ebi Šame, 17; El Itisam, Eš Šatibi, 113/1)

Sufjan Es-Sevri kaže: „Ko sluša novotara Allah mu neće dati koristi od onoga što je slušao, a ko se sa njim bude rukovao postepeno prekida veze islama.“ (El Emru bi ittibai, Sujuti, 19)

Zbog ovoga je **Tavus**, vidjevši Ma’beda El-Džuhenija kako kruži oko Ka’be, rekao: „Ovo je Ma’bed, pa ga omalovažite!“

(Šerh usulu itiqad, Lalikai, 114/1)

Zato nema poštivanja i rukovanja, nego novotar ostaje prezren, pa makar bio i na najsvetijim mjestima, makar ispod prekrivača Ka’be. Kako je njegov grijeh samo velik !

Kada bi se sljedbenici Sunneta odrekli novotara, udaljili se od njihovog respektovanja i poštivanja, novotari bi ostali prezreni.

Imam Eš-Šatibi kaže: „Svako ko unese novotariju u Allahovu vjeru, ponižen je i prezren zbog svoje novotarije, pa makar na početku izgledao ponosan i superioran. Međutim, oni su u svojim dušama poniženi. Zar ne vidiš stanje novotara u doba tabiina i poslije, kako su se vezali za vladare i utočište našli kod stanovnika zemlje. Ko to od njih nije mogao, sakrio se sa svojom novotarijom i sa njom pobjegao ne miješajući se sa masama.“

(El Itisam,Eš Šatibi, 126/1)

Nakon što su se odabrani odrekli novotarija i pozivača u njih, novotari su im uputili selame želeći da sjede s njima i da ih poštuju. Neki su čak i dalje otišli odričući se nauka novotara. Nisu ih podučavali niti od njih učili iz bojazni da se njihove sumnje ili strasti uvuku kod drugih.

Bojeći se ove štete i odbijajući ono od čega su se udaljili, ispravni prethodnici nisu imali povjerenja ni u čemu kod novotara u pogledu nauka Allahove vjere. To je potvrdio i šejhul-islam **Ibn Tejmijje: „Pozivaču u novotarije se ne prima svjedočenje, neće se klanjati iza njih, niti će se od njih uzimati znanje."**

(Medžmu'u fetava, šejhul islam Ibn Tejmijje, 20/528)

Jusuf ibn Esbat kaže: **„**Ne bih razmišljao o razlici grijeha da upitam novotara o svojoj vjeri, ili da počinim blud.**"**

(El Ibane el kubra, Ibn Batta, 459/2)

Od Selama b. Ebi Mutia prenosi se da je neki čovjek, sljedbenik strasti, rekao **Ejjubu Es-Sihtijaniju**: **„**Ebu Bekre, da te pitam za jednu riječ?" Ejjub je gestikulirajući svojim prstom odgovorio: „Ni pola riječi, ni pola riječi.**"**

(El Ibane el kubra, Ibn Batta, 447/2; Šerhu Sunne, El Begavi, 227/1)

Od Esme, nane Seida ibn Amira, prenosi se da je rekla: **„**Dva čovjeka sljedbenika strasti su ušla kod **Muhameda ibn Sirina** i rekla: „Ebu Bekre, da ti ispričamo jedan hadis?" Odgovorio je: „Ne." Rekli su: „Da ti proučimo jedan ajet iz Allahove Knjige?" Odgovorio je: „Ili ćete vi ustati ili ću ja ustati.**"** (El Ibane el kubra, Ibn Batta, 446/2)

Pošto su sumnje, zablude, neispravna mišljenja bila proširena po knjigama novotara, koje su se gotovo prihvatile i sve preplavile, naši ispravni prethodnici su se odrekli knjiga sljedebnika novotarija, osudili su ih i obezvrijedili.

Ibn Kudame kaže: **„Ispravni prethodnici** (**selefu salih**) **su zabranjivali druženje sa novotarima i gledanje u njihove knjige."**

(Adabu eš šeria, Ibn Muflih, 232/11)

Imam Ibnul-Kajjim kaže: **„**Neće se nadoknaditi šteta za spaljivanje i uništavanje zabluđujućih knjiga.**"** Od Muhammeda El-Mirvezija prenosi se da je rekao **Ahmedu**: **„**Osudio sam knjigu u kojoj ima loših stvari. Šta misliš, da li da je poderem ili spalim?"

Rekao je: „Da, spali je." Vjerovjesnik, alejhi sellam, u Omerovoj ruci je vidio knjigu koju je prepisao iz Tevrata, a zadivila ga je njegova suglasnost sa Kur'anom. Lice Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, zacrvenilo se, pa ju je Omer ponio do peći i ubacio je u nju. Sve knjige koje sadrže suprostavljanje Sunnetu nisu dozvoljene, već ih je dozvoljeno uništiti. Za Ummet nema ništa štetnije. Ashabi su palili sve mushafe koji su se razlikovali od Osmanovog Mushafa bojeći se razilaženja. Šta bi tek bilo kada bi vidjeli ove knjige koje su uzrokovale razilaženje i razjedinjavanje Ummeta."

(Et Tariku el hakimijje fi es sijasetu eš šeria, Ibnul Kajjim, 275)

Pogledaj, Allah ti se smilovao, kako je odricanje od novotarije i novotara uzrokovalo odricanje i od njihovih nauka i knjiga kada su u njima prošireni otrovi i zablude.

STAV EHLUS-SUNNETA VEL DŽEMATA PREMA SLJEDBENICIMA STRASTI I NOVOTARIJA

Neka je zahvala Allahu, Azze ve Dželle, salavat i selam na Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem.

Jedno od najgorih zala koje se proširilo u Ummetu i koje se zakompliciralo i postalo nejasno mnoštvu ljudi jesu zabluđujuće novotarije. Njima se želi dopuniti ono što, navodno, Allah nije dopunio. Želi se reći da vjera nije upotpunjena. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, u svakom svome obraćanju (hutbi) upozoravao je na novotariju govoreći:

„Najgore su uvedene stvari, a svaka uvedena stvar je novotarija, svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru."

Također Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: ***„U zadnjim generacijama moga Ummeta bit će ljudi koji će vam pričati ono što niste čuli ni vi ni vaši očevi. Zato ih se čuvajte!"*** (Muslim, 12/1)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže o Medini: ***„...ko u njoj uvede nešto novo (novotariju) ili da utočište novotaru, neka je na njega Allahovo prokletstvo, prokletstvo meleka i svih ljudi. Allah od njega neće primiti ni obavezno ni dobrovoljno djelo."***

(El Buhari, Kitabu itisam, 187/8,7306, Muslim, Kitabu hadz, 994/2, 1366)

Imam Eš-Šatibi kaže: „Ovaj hadis u općenitom kontekstu obuhvata svaku uvedenu stvar suprotnu Šerijatu, a novotarije su najružnije uvedene stvari.“ (El Itisam, Imam Eš-Šatibi, 96/1)

Izbjegavanje i odbacivanje sljedbenika novotarije je jedan od najvećih temelja vjere kojim se muslimanu čuva Vjera i čime se štiti od zla, propasti novotarija i zabluda.

Kako da ne, kada Allah pojašnjava ovo veliko pravilo govoreći: ***„ Kada vidiš one koji se riječima Našim rugaju, neka si daleko od nji sve dok na drugi razgovor ne prijeđu. A ako te šejtan navede da zaboraviš, onda ne sjedi sa zalimima kad se sjetiš.“ (El-En'am, 68)***

Ibn Avn kaže da je **Muhammed ibn Sirin** smatrao da se od Islama najbrže odmeću sljedbenici strasti. Smatrao je da je ovaj ajet o njima objavljen. (El Ibane kubra, Ibn Batta, 431/2)

Mnogobrojne su predaje od ispravnih prethodnika (selefu saliha) koje upozoravaju na novotarije i njihove sljedbenike. Njihovi životopisi su ispunjeni izbjegavanjem sljedbenika novotarije, njihovim ponižavanjem i potcjenjivanjem. Kada bi prenio sve ono što se o njima navodi, to bi dostiglo jedan tom, a možda i više tomova.

Ibn Abbas, radijAllahu anhu, kaže: „Nemoj se družiti sa sljedbenicima strasti, jer od druženja sa njima obolijevaju srca.“
(El Ibane kubra, Ibn Batta, 438/2)

Imam El-Evzai kaže: „Bojte se Allaha, skupino muslimana! Primajte savjete savjetodavaca i preporuke onih koji vam ih upućuju. Znajte da je ova nauka vjera i pogledajte šta činite, od koga je uzimate, koga slijedite i u koga imate povjerenja u pogledu vaše vjere. Svi sljedbenici novotarija negiraju i iznose potvore, grješnici su, ničemu ne posvećuju pažnju, ništa ne razmatraju, niti se čuvaju....“, sve do riječi: „Zato ih se pazite, držite ih pod sumnjom, odbijajte ih i izbjegavajte! Vaši prvi učenjaci, a i ispravni nasljednici, su tako činili i naređivali.“ (Tarihu dimiški, 362/6)

El-Fudajl ibn Ijad kaže: „Allah ima meleke koji tragaju za halkama zikra. Zato pogledaj s kime ćeš sjediti. Neka to ne bude sa novotarom, jer Allah ne gleda u novotare. Znak licemjerja je da čovjek ustane i sjedne sa novotarom. **Sreo sam odabrane ljude, a svi su bili sljedbenici Sunneta, koji su zabranjivali druženje sa sljedbenicima novotarija.“** (Hilajetu evlija, 104/8)

El-Fudajl ibn Ijad ima mnoge vrijedne izreke o pokuđenosti sljedbenika novotarija i upozorenja na njih, a od njih su:

„Nemoj sjediti sa novotarom, jer se bojim da se ne tebe ne spusti prokletstvo."

„Ko zavoli novotara, Allah će mu njegova djela poništiti i izvaditi svjetlost islama iz njegovog srca."

„Jedem sa židovom i kršćaninom, ali ne jedem sa novotarom i volim da između mene i sljedbebnika novotarije bude pregrada od željeza." (El Ibane kubra, Ibn Batta, 460/2)

Od **Ibn Sirina** prenosi se da je od nekog novotara čuo neku riječ, pa je stavio svoje prste u uši rekavši: „Nije dozvoljeno da sa njim pričam sve dok ne ustane sa svog mjesta." (El Ibane, Ibn Batta, 473/2)

Neki čovjek je rekao **Ibn Sirinu**: „Taj i taj želi da ti dođe, ali neće ništa govoriti." Odgovorio je: „Reci mu neka mi ne dolazi, jer je čovjekovo srce slabo, a ja se bojim da ne čujem kakvu riječ, pa mi se srce neće vratiti na ono na čemu je prije bilo."
(El Ibane kubra, Ibn Batta, 446/2)

Ma'mer kaže: „**Ibn Tavus** je sjedio pa mu je došao neki mu'tezila i počeo govoriti. Ibn Tavus je stavio prste u uši i rekao svome sinu: „Stavi svoje prste u uši i dobro ih začepi. Ne slušaj ništa od njegovog govora!" (El Ibane kubra, Ibn Batta, 446/2)

Jahja ibn Ebi Kesir kaže: „Kad susretneš novotara na jednom putu kreni drugim putem." (El Ibane kubra, Ibn Batta, 475/2)

Abdullah Ibnul-Mubarek kaže: „Na licu novotara je tama, pa makar se mazao uljem trideset puta dnevno."
(Šerh usulu itiqad ehli sunne, Imam Lalikai, 284)

Također je rekao **Ibnul Mubarek**: „Allah Uzvišeni je uskratio pokajanje svakom novotaru." (Silsiletu sahiha, 1620)

Imam Ahmed kaže: „Kaburovi sljedbenika Sunneta koji su bili veliki griješnici su vrtovi. Kaburovi pobožnjaka sljedbenika novotarija su provalije. Grješnici iz reda sljedbenika Sunneta su Allahovi štićenici, a evlije, isposnici iz reda sljedbenika novotarija su Allahovi neprijatelji." (Tabaqatu hanabile, 184/1)

Imam Ahmed, također kaže: „Nije nikome potrebno da se druži, miješa i bude prijazan prema sljedbenicima novotarija.“
(El Ibane kubra, Ibn Batta, 475/2)

Imamu Ahmedu došao je neki čovjek i rekao da je iz Mosula i da su većina stanovnika te pokrajine džehmijje. Rekao mu je da ima mali broj sljedbenika koji ga vole i da se počelo pričati o pitanju El-Kerabisija. Imam Ahmed je rekao: „Čuvaj se! Čuvaj se tog El-Kerabisija! Nemoj sa njim pričati niti pričaj sa onim ko sa njim priča.“ To je rekao četiri ili pet puta. (Tarihu Bagdad, 65/8)

Mifdal ibn Muhelhel kaže: „Kada bi ti novotar sa kojim sjediš govorio o svojoj novotariji, ti bi ga se čuvao i od njega pobjegao. Međutim, on prvo navede predaju iz Sunneta na početku sjedenja, a zatim ti uvede svoju novotariju koja možda uđe u tvoje srce, pa kada će onda izaći iz njega?“ (El Ibane kubra, Ibn Batta, 444/2)

Imam Ibn Bettah El-Akberi kaže: **„Od Sunneta je izbjegavanje svakog onoga koji nosi uvjerenje o onome što smo spomenuli (tj., novotarijama), njegovo izbjegavanje i mržnja prema njemu. Također, treba izbjegavati one koji sa njima prijateljuju, pomažu ih, brane i druže se sa njima, makar se takav pokazivao da slijedi Sunnet.“** (El Ibane kubra, Ibn Batta, 282)

Neka se Allah smiluje Imamu Ibn Bettai ! On govori po znanju i mudrosti, jer nakon pojašnjenja da je izbjegavanje sljedbenika strasti i novotarija i mržnja prema njima jedan od temelja Sunneta, **upozorava na one koji pomažu, prijateljuju, štite i druže se sa sljedbenicima novotarija, makar pokazivali privrženost ispravnim prethodnicima** (selefu salih). Oni se pripisuju novotarima, spadaju pod istoimeni propis i istovjetno se sa njima postupa u pogledu izbjegavanja i dr..

Ovo su također pojasnili mnogi imami. Uporište za to im je predaja u hadisu Aiše, radijAllahu anha, u kojem Allahov Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: ***„Duše su vojske sastavljene. Koje se od njih upoznaju, sjedine se, a koje se ne poznaju, raziđu se.“***
(El Buhari, 3336)

Ibn Mes'ud kaže: „Čovjek hoda i druži se sa onim koga voli, i ko je poput njega.“ (El Ibane kubra, Ibn Batta, 476/2)

El-Evzai kaže: „Ko od nas sakrije svoju novotariju, onda za nas nema bojazni zbog druženja sa njim.“ (El Ibane kubra, Ibn Batta, 479/2)

Od Ukbe ibn Alkame prenosi se da je rekao: „Bio sam kod Ertae ibn Munzira, pa je jedan od prisutnih upitao: „Šta kažete za čovjeka koji se druži i miješa sa sljedbenicima Sunneta, a kada se spomenu sljedbenici novotarija kaže: ′′Pustite njihovo spominjanje, nemojte ih spominjati.′′ Ertaa je rekao: „On je od njih. Nemojte da vam pomuti svoje stanje.“ Ukbe kaže: „Negirao sam Ertaine riječi, a kasnije otišao kod Evzaija, a on bi ove stvari otkrivao javno kada bi do njega došle. Rekao je: „Istinu je rekao Ertae i njegovo mišljenje je ispravno. Ovaj zabranjuje da se spominju, a kako će biti na opreznosti ako ih neće spomenuti.“ (Tarihu Dimiški, 15/8)

Imam Ahmed kaže: **„Ako čovjek poselami novotara, on ga voli.“** (Tabaqatu hanabile, 196/1)

El-E′ameš kaže: „Za čovjeka nisu pitali poslije tri stvari: njegovog hodanja, ulaska i druženja sa ljudima novotarima.“
(El Ibane kubra, Ibn Batta, 476/2)

Musa ibn Ukbe Es-Suveri došao je u Bagdad, pa je to spomenuto Imamu Ahmedu ibn Hanbelu, a on je rekao: „Pogledajte kod koga će odsjesti i kod koga će naći utočište.“ (El Ibane kubra, Ibn Batta, 479/2)

Ebu Davud Es-Sidžistani kaže: „Rekao sam Ebu Abdullahu Ahmedu ibn Hanbelu: „Vidim čovjeka iz Ehlu-bejta sa čovjekom od sljedbenika novotarija. Hoću li prestati sa njim pričati?“ Odgovorio je: „Ne. Nego obavijesti da je onaj što si ga vidio sa njim novotar. Ako ne ostavi govor sa njim, onda ga priključi njemu.“ Ibn Mes′ud kaže: „Čovjek je onakav kakav mu je prijatelj.“ (Tabaqatu hanabile, 160/1)

El-Fudajl ibn Ijad kaže: „Ko poštuje novotara pomogao je rušenje Islama. **Ko se nasmije u lice novotaru omalovažio je ono što je Allah objavio Muhammedu, sallallahu alejhi ve sellem.** Ko svoju kćerku uda za novotara, prekinuo je svoje rodbinske odnose sa njom. Ko slijedi dženazu novotara neprestano će biti pod Allahovom srdžbom sve dok se ne vrati.“ (Šerhu Sunne, El Berbehari, 139)

Imam Eš-Šatibi kaže: „Poštivanje novotara za sobom povlači dvije moguće štete koje uzrokuju rušenje Islama.

Prva: Usmjeravanje pažnje običnih ljudi i neznalica ka tom poštivanju. Oni su uvjereni da je novotar najbolji čovjek i da je ono na čemu je on bolje od onoga na čemu su drugi. To je uzrok slijeđenja novotarije, a sljedbenici Sunneta će ostati po strani.

Druga: Ako bude bio potšivan zbog svoje novotarije to će mu biti podstrek da unosi novotarije u svemu i u svakoj situaciji. Novotarija će zaživjeti, a Sunneti zamrijeti. To je rušenje islama.

(El Itisam, Imam Eš Šatibi, 114/1)

El-Fudajl ibn Ijad kaže: **„**Duše su vojske sastavljene. One koje se upoznaju i spoje se. One koje se ne poznaju, raziđu se. **Nije moguće da se sljedbenik Sunneta druži sa sljedbenikom novotarije, osim iz licemjerja.“**

(El Ibane el Kubra, Ibn Batta, 456/2; Lalikai, 138/1)

Ibn Bettah komentarišući govor **El-Fudajla**, kaže: **„**Istinu je rekao El-Fudajl, Allah mu se smilovao! Mi to vidimo svojim očima.**“**

(El Ibane kubra, Ibn Batta, 456/2)

Ibn Avn kaže: **„Onaj koji sjedi sa sljedbenicima novotarija za nas je gori od sljedbenika novotarija.“** (El Ibane kubra, Ibn Batta, 473/2)

Kada je Sufjan Es-Sevri došao u Basru razmatrao je stanje Er-Rebi'a (tj., Ibn Sabiha) i njegov ugled kod ljudi. Upitao je o njegovom pravcu. Rekli su: **„**Njegov pravac je isključivo Sunnet. Pitao je o njegovoj družbi i saradnicima. Odgovorili su: „Kaderije.“ Rekao je: „I on je kaderija!**“** (El Ibane kubra, Ibn Batta, 453/2)

Imam El-Berbehari kaže: **„**Kada vidiš nekog čovjeka kako sjedi sa drugim čovjekom iz reda sljedbenika strasti upozori ga i upoznaj ga. Ako bude sjedio nakon što je saznao za to, onda ga se čuvaj, jer je i on sljedbenik strasti.**“** (Šerhu Sunne, El Berbehari, 121)

Ibn Tejmijje, o onima koji su se družili sa panteistima (vahdetul-vudžud), a ova izreka je inače općenito pravilo za sve sljedbenike novotarija, kaže: **„**Potrebno je kazniti svakoga onoga ko im se pripisuje, brani ih, hvali ih, veliča njihove knjige, poznat je po podršci i ispomoći njima, prezire da se govori o njima, počne se opravdavati u ime njih da ne zna kakav je to govor, ili da kaže da je on napisao tu knjigu i slična opravdanja, koje govori samo naznalica ili munafik. Svakako, obavezno je kazniti svakoga onoga koji zna njihovo stanje, a ne pomaže u borbi protiv njih. Ustajanje protiv ovakvih je jedna od najvećih obaveza, jer su oni upropastili razume i vjerovanje ljudima iz reda šejhova i učenjaka, kraljeva i namjesnika. Oni šire nered po zemlji i odvraćaju od pravoga puta.**“** (Medžmu'u fetava Ibn Tejmijje, 132/2)

Šejh **Abdul-Aziz ibn Baz** u komentaru knjige „Vrijednosti islama“, upitan je da li se pod njihov propis, svrstava onaj koji hvali sljedbenike novotarija. Odgovorio je: **„**Da, u to nema sumnje. Ko ih hvali on poziva ka njima. On je njihov propagator. Molimo Allaha za ispravnost**.“**

Ispravni prethodnici (selefu salih), kada bi vidjeli mladića na početku njegovog stasavanja sa sljedbenicima Sunneta, nadali bi se njegovom dobru. A kada bi ga vidjeli sa sljedbenicima novotarija, izgubili bi nadu u njegovo dobro.

Imam Ahmed ibn Hanbel kaže: **„**Kada vidiš mladića na početku svoga stasavanja sa sljedbenicima Sunneta i Džemata, nadaj se dobru za njega. Kada ga vidiš sa sljedbenicima novotarija, nemoj se dobru nadati, jer mladić će biti onakav kako je i započeo.**“**

(El adabu eš šeria, 77/3)

Amr ibn Kajs El-Menai kaže: **„**Mladić odrasta, ako bude davao prednost druženju sa učenjacima to mu može biti znak ispravnosti. A ako se prikloni drugima, to može biti znak propasti.**“**

(El Ibane kubra, Ibn Batta, 481/2)

Ertae ibn El-Munzir kaže: **„**Da moj sin bude jedan od velikih grješnika draže mi je nego da bude sljedbenik strasti (zabluda).**“**

(El Ibane kubra, Ibn Batta, 446/2)

Imam Ahmed kaže: **„**Ogovaranje sljedbenika novotarija ne povlači nikakve posljedice.**“** (Tabaqatu hanabile, 274/2)

Imam Ibn Ebu Zemenejn kaže: **„**Neprestano sljedbenici Sunneta iznose mahane sljedbenika zabluđujućih strasti i zabranjuju sjedenje sa njima. Pribojavaju se njihove smutnje i druge obavještavaju o njihovom ponašanju. To ne smatraju ogovaranjem niti uvredom.**“**

(Usulu sunne, 293)

El-Fudajl ibn Ijad kaže: **„**Ko uđe kod novotara nema više neprikosnovenosti.**“** (Šerh usulu ittiqad, Lalikai, 140/2)

Ebu Salih El-Ferra kaže: **„**Ispričao sam Jusufu El-Esbatu, prenoseći od El-Vekie nešto o smutnjama. Rekao je: „On liči svome učitelju El-Hasenu ibn Hajju.“ Rekao sam Jusufu: „Zar se bojiš da to ne bude ogovaranje?“ Rekao je: „Zašto, glupane? Ja sam za njih

bolji od njihovih očeva i majki. Ja ljudima zabranjujem da čine ono što su uveli kao novotariju, ali ih njihovi tereti prate. Ko ih u zvijezde zakiva, on je gori od njih.“ (Es Sijer, 364/7)

Bišr El-Haris kaže: „Zaide je sjedio u džamiji i upozoravao je ljude na Ibn Hajja i njegove sljedbenike.“ (Tezkiretul hifaz, 216/1)

Sufjan Es-Sevri ušao je u džamiju i vidio Hasena Hajja kako klanja. Rekao je: „Utječemo se Allahu od licemjerne skrušenosti!“ Uzeo je svoju obuću i vratio se. (Et Tehzib, 249/2)

Ebu Kilabe kaže: „Sljedbenici strasti su sljedbenici zablude i smatram da je njihovo konačno stjecište Vatra. Zato ih iskušaj! Nijedan od njih neće prihvatiti mišljenje ili hadis, a da se njime neće nadmetati bez sablje. A kada se raziđu u mišljenju onda se ujedine oko sablje.“ (Ed Darimi, 58/1)

Ejjub kaže: „Tako mi Allaha, Ebu Kilabe je bio veoma proniclјiv islamski učenjak.“

Se'id ibn Anbese kaže: „Neće čovjek izumjeti novotariju, a da se u njegovim prsima ne pojavi zloba prema muslimanima i iz njih ne izvuče povjerenje.“ (El Ibane kubra, Ibn Batta, 256/2)

Ispravni prethodnici su rigoroznost prema sljedbenicima novotarija smatrali vrlinama i koristima. Koliko je bilo samo imama da je u njihovom životopisu spomenuto: „Bio je žestok prema sljedbenicima novotarija.“ Motiv za ovakvu rigoroznost im je bila samo ljubomora i velika privrženost ovoj vjeri, te upućivanje savjeta radi Allaha. **Ibn El-Dževzi** o Imamu Ahmedu kaže: **„Imam Ahmed** zbog žestokog pridržavanja za Sunnet i zabrane novotarije govorio bi među skupinom odabranih ljudi, kada bi se kod njih pojavilo ono što je suprotno Sunnetu. Taj njegov govor se tumači kao savjet u vjeri.“ (Menaqibu imam Ahmed, 253)

Evo i primjera: Alijj ibn Ebi Halid kaže: „Rekao sam **Ahmedu ibn Hanbelu**: Ovaj šejh, (tj., onaj koji je bio sa njima), je moj komšija i zabranio sam mu da se druži sa čovjekom novotarem. Volio bih da čuje tvoje mišljenje o njemu.“ To je bio Haris El-Kasir, odnosno Haris El-Muhasibi. Bio sam sa njim od još prije nekoliko godina. Rekao sam sebi: „Nemoj se sa njim družiti!“, pa šta kažeš o njemu? Vidio sam kako se Ahmed zacrvenio iz srdžbe, a njegove vratne žile

i oči su se napuhale. Nikada ga nisam vidio takvoga. Zatim se smirio i rekao: „On, Allah je sa njim učinio to i to. To se zna iz informacija o njemu. Čuvaj ga se! Čuvaj ga se! Čuvaj ga se! Njega ne poznaje osim onaj ko zna vijesti o njemu. Sa njim se druži El-Megazili, Ja'kub i taj i taj. On je uveo među njih Džehmovo mišljenje, pa su zbog njega propali." Šejh mu je rekao: „Ebu Abdullahu, on prenosi hadis, smiren je i skrušen. Uradio je tako i tako, uradio je tako i tako." Ahmed se razljutio i počeo govoriti: „Neka te ne obmane njegova skrušenost i blagost. Neka te ne obmane oborenost njegove glave. On je loš čovjek. To zna samo onaj ko zna informacije o njemu. Nemoj sa njim pričati, on nema počasti. Zar, kada god novotar priča o hadisima Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, sa njim ćeš i sjediti? Nema počasti, niti ćemo biti slijepi. Govorio je: „Eh, taj i taj...." (Tabaqatu hanabile, 234/1)

Davud El-Asbehani Ez-Zahiri došao je u Bagdad. Između njega i Saliha ibn Ahmeda je bio Hasen. Pričao je sa Salihom da blago zatraži dozvolu da uđe kod njegovog oca. Salih je ušao kod svoga oca i rekao mu: „Neki me čovjek pita da ti dođe." Pitao je: „Kako se zove?" Rekao je: „Davud." „A odakle je?" „Iz Asbehana." Upitao je: „Šta si ti uradio?" Salih je na lukav način htio da ga upozna. Ebu Abdullah je neprestano ispitivao njegovo stanje sve dok nije shvatio i rekao: „O njemu mi je Muhammed Jahja En-Nejsaburi napisao da on tvrdi da je Kur'an stvoren. Neka mi se ne približava." Rekao je: „Oče, on će se toga proći i negirat će to mišljenje!." Rekao je: „Muhammed ibn Jahja je iskreniji od njega. Ne mogu dozvoliti da mi dođe." (Tarihu Bagdad, 374/8)

Ahmed ibn Hanbel kaže: „Kada vidiš čovjeka da vrijeđa Hammada ibn Selemu posumnjaj u njegov Islam, jer je Hammad bio žestok prema novotarima." (Tabaqatu hanabil, 199/1)

Imam El-Berbehari kaže: „Znaj da su sve strasti niske i da sve pozivaju na sablju."

Ispravni prethodnici (selefu salih) su vrijeđanje sljedbenika Sunneta i one koji ga brane smatrali znakovima sljedbenika novotarija i zablude. Smatrao bi čovjeka sljedbenikom novotarija samo zato što bi ih uvrijedio.

Ebu Zur'a kaže: „Kada vidiš Kufljanina da vrijeđa **Sufjana Es-Sevrija** i **Zaidu** nemoj sumnjati da je on rafidija. Kada vidiš Šamliju

da vrijeđa **Mekhula** ili **Evzaija** nemoj sumnjati daje on nasibija. Kada vidiš Horosanliju da vrijeđa **Abdullaha ibn El-Mubareka** nemoj sumnjati da je on murdžija. **Znaj da su sve ove grupacije ujedinjene u mržnji prema Ahmedu ibn Hanbelu. U srcu svakog od njih je Ahmedova strelica, od koje se ne može izliječiti.“**

(Tabaqatu hanabil, 199/1)

Ebu Hatim kaže: „Znak po kome se raspoznaju sljedbenici novotarija je vrijeđanje sljedbenika predaja (prenosioci hadisa, izreka ashaba, i prvih generacija – selefu salih). “

(Šerh usul itiqad ehli sunne, Lalikai, 179/1)

Imam Ebu Osman Es-Sabuni kaže: „Znakovi novotarija su sasvim uočljivi njihovim sljedbenicima. Njihov najjasniji znak jeste žestoko neprijateljstvo prema nosiocima predaja od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, te njihovo ponižavanje i potcjenjivanje.“

(Aqidetu selef ashabul hadis, 101)

Es-Sefarini kaže: „Mi sada ne spominjemo vrline sljedbenika hadisa jer su one poznate i mnogobrojne. Ko ih potcjenjuje on je prezren i manjkav. Ko ih mrzi on je Iblisova poražena vojska.“

(El vaih .el envar, 355/2)

Imam El-Bejheki za imama Šafiju kaže: „Neka je Allah s njime zadovoljan. Bio je žestok prema zagovaračima vahdetul-vudžuda i sljedbenicima novotarija. Javno ih je mrzio i izbjegavao.“

(Menaqibu Eš Šafi, 469/1)

Isto se odnosi i na Imama Ehlis-sunneta u njegovom dobu, Ebu Muhammeda El-Husejna ibn Alijja **El-Berbeharija** (umro 329 g.h.). **Ibn Kesir** kaže: „Bio je skromni učenjak u islamskom pravu, hanbelijskog mezheba. Držao je predavanja. Bio je prijatelj El-Mirvezija i Sehla Et-Tusturija. Bio je žestok prema sljedbenicima novotarija i nepokornosti. Imao je veliki ugled, a respektovali su ga i ugledni i obični ljudi.“

(El bidaje vel nihaje, Ibn Kesir, 213/11)

Ibn Redžeb kaže: „El-Berbehari je bio predvodnik Spašene skupine u svom vremenu i na pročelju pri negiranju djela sljedbenika novotarija, koja je protiv njih djelovala i rukom i jezikom.”

(Tabaqatu hanabile, 18/2)

El-Berbehari je imao velika zalaganja, ali i velike pozicije u vjeri, pa su protivnici ozlojedili vladarevo srce protiv njega.
(El menhedžu Ahmed, 37/2)

Od njegovih izreka jeste: „Sljedbenici novotarija su poput škorpija. Svoje glave i tijela ukopavaju u zemlju, a izviruju svojim repovima. Kada se dočepaju ugrizu. Isto tako sljedbenici novotarija su skriveni među ljudima, pa kada se dokopaju, dostave ono što žele.“ (Tabaqatu hanabile, 44/2)

Rekao je također: „Kada ti se pokažu neke novotarije kod čovjeka čuvaj ga se, jer ono što ti je skriveno daleko je veće od onoga što ti se očitovalo.“ (Šerhu Sunne, El Berbehari, 123)

Također za šejhul-islama Ebu Ismaila Abdullaha el-Ensarija **el-Herevija** (umro 481 h.g.), **Ibn Redžeb** kaže: „Bio je predvodnik, velikan, imam, imao je spoznaju, bio je pobožnjak i skroman. Žestoko je pomagao Sunnet i branio ga, a bio je rigorozan prema onome ko mu se suprostavlja. Zbog toga je doživio velika iskušenja. Žestoko je pomagao i veličao Ahmedov pravac.“ (Zejalu et tabaqat, 60/3)

Ez-Zehebi kaže: „U očima novotara je bio ogroman, a za džehmije je bio isukana sablja.“ (El Iber, 343/2)

U njegovoj biografiji stoji da je rekao: „Doveden sam pred sablju pet puta. Nikada mi nije rečeno: Napusti svoj pravac, nego mi je govoreno: „Šuti o onima koji ti se suprostavljaju“. Ja bih rekao: „Nikada neću šutjeti!“ (Es Sijer, 509/18)

Završavamo savjetom **imama El-Berbeharija**, Allah mu se smilovao, koji kaže: „Čuvaj se! Čuvaj se, a posebno tvojih savremenika. Pogledaj s kime sjediš, od koga slušaš i s kime se družiš. Kao da su svi ljudi otpadnici osim onih koje je Allah sačuvao.“
(Šerhu Sunne, El Berbehari, 116)